

менеджера. Отже, метод проектів має багато переваг, а саме: впровадження методу в навчальний процес забезпечує можливість міждисциплінарної інтеграції; використання методу на заняттях сприяє поєднанню індивідуальної і колективної діяльності студентів, що дозволяє реалізувати на практиці педагогіку співробітництва і сприяє самореалізації особистості; організація проектної діяльності забезпечує самостійність в практичній діяльності та забезпечує можливість бачити результати своєї діяльності через набуття нових знань та життєвого досвіду. Саме працюючи над проектами та представляючи їх, студенти застосовують фактичні знання, вчатьса самостійно їх здобувати, аналізувати та робити висновки.

Таким чином, враховуючи спрямованість методу проектів на формування у студентів навичок дослідницької, пошукової, творчої діяльності, на забезпечення можливості міждисциплінарної інтеграції у навчально-виховному процесі, слід зазначити, що впровадження даного методу є важливим чинником ефективності процесу навчання і виховання.

1. Журавчак Б.Б. Менеджмент освіти в Україні: сучасність і перспективи: Монографія / Б.Б. Журавчак. – Львів, 2009. – 205 с. 2. Гурч Л.М. Впровадження інноваційних педагогічних технологій: вимоги сучасності /Л.М. Гурч // Проб. і персп. розв. фін. системи України.- 2003.–№.9.- С.151-153. 3 Іванова І.В. Професіоналізація менеджменту: Монографія / І.В. Іванова -К.: КНТЕУ, 2006. – 695 с. 4. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посібн./ І.М. Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.

УДК 339.178: (338.46:37)

О.В. ГАВРИЛЕЦЬ

кандидат економічних наук,

Д.Й. ЮГАС

магістр,

Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

РОЗВИТОК ПОСЕРЕДНИЦЬКИХ СТРУКТУР НА РИНКУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ

В контексті розвитку ринкових відносин в Україні, особливої уваги заслуговують процеси, об'єктом купівлі-продажу яких є такий специфічний товар, як освітня послуга. На сьогодні освіта, є однією з найбільш швидкозростаючих і перспективних сфер економіки, темпи зростання якої, в динамічно розвинутих країнах світу, сягають 10-15 % [1]. В Україні підвищення ефективності функціонування освітнього ринку є можливим за рахунок запровадження та реалізації маркетингового підходу до даної сфери послуг. Оскільки, маркетингова концепція управління зорієнтована на пошук потреби, дослідження конкурентного ринку та пошук можливостей і способів її ефективного задоволення, роль спеціалізованих фірм в такому процесі набуває особливого значення.

Сучасному ринку освітніх послуг властиві процеси пов'язані з необхідністю розвитку функції адаптації освіти до нових можливостей навчання, з диференціацією форм і видів освітніх послуг, формуванням напруги на ринку праці через здобуття випускниками незатребуваних професій, а, отже, посиленою орієнтацією молоді на їх престижні категорії, тощо. Врегулювання таких процесів та приведення їх до рівня ринкової рівноваги є функцією посередницьких структур. На ринку освітніх послуг до таких структур відносять служби зайнятості, біржі праці, освітні фонди, школи підвищення професійної компетентності, рекрутингові та кадрові агентства, асоціації освітніх установ, органи ліцензування та акредитації освітніх установ тощо.

Так, основу механізму регламентації діяльності вищих навчальних закладів складають заходи з ліцензування та акредитації, що лежать у компетенції відповідних структур. Адже, освітня діяльність вищими навчальними закладами в Україні здійснюється на підставі ліцензій, обов'язковою умовою видачі яких є відповідність нормативам, встановлених Міністерством освіти і науки України [2]. Формуючи рейтинг освітньої організації, поряд з державними органами з акредитації та ліцензування відповідність якості і рівня навчання державним вимогам покликані забезпечувати громадські асоціації, професійна спільнота. Натомість, видані в результаті їх діяльності ліцензії на право надання освітніх послуг за відповідним освітньо-кваліфікаційним рівнем, сертифікат про акредитацію навчального закладу, сертифікат про акредитацію напряму підготовки (спеціальності), свідоцтво про атестацію та інша документація належать до основних критеріїв вибору виконавців державного замовлення на підготовку відповідних кадрів.

Слід також відмітити, що специфікою маркетингової діяльності в сфері освіти є те, що навчальний заклад, як продавець освітньої послуги, конкурує одночасно на двох ринках - освітніх послуг і праці. В даному контексті посередництво таких структур на ринку освітніх послуг якраз і полягає у забезпеченні відповідності сформованої освітнім закладом послуги рівню наявних потреб як окремих споживачів так і ринку праці у цілому. Саме тісна взаємодія та взаємозалежність ринку праці та ринку освітніх послуг є однією з основних умов ефективного розвитку і модернізації існуючої системи відбору і підготовки кадрів, пошуку нових технологій інтеграції освітніх установ з іншими учасниками ринкових відносин. Йдеться про безперервне вдосконалення та модифікацію людського потенціалу засобами освітньої сфери, де заклади ринку праці відіграють одну з провідних функцій. Серед таких закладів в якості посередницьких структур на ринку освітніх послуг функціонують кадрові агенції, рекрутингові фірми, центри зайнятості. Однак, на сьогодні, реальні диспропорції між попитом і пропозицією робочої сили засвідчують нерозвиненість вирішальних зв'язків між такими учасниками двох ринкових систем. Так, пропозиція фахівців, випущених навчальними закладами I-II рівнів акредитації у середньому майже у 14 разів перевищує реальний попит на них з боку роботодавців, а у порівнянні з спеціалістами III та IV рівнів акредитації істотно вище, що призводить до дисбалансу на ринку праці та використання випускників не за профілем їхньої підготовки [3]. Вирішення даних питань потребує визначення особливостей функціонування ринків освітніх послуг і праці та визначення ключових проблем їх взаємодії як з позиції посередництва так і з позиції активних учасників ринкової системи.

Окрім іншого, особливою функцією посередництва на досліджуваному ринку наділені освітні фонди та реалізовані ними програми, що мають на меті сприяння розвитку та підтримки освіти у відповідності до актуальних ринкових вимог та світового освітнього простору. Нестача ресурсів через обмежену підтримку з боку держави на освіту і навчання, недостатність зв'язку між освітою і ринком праці а, також, брак ресурсів для підвищення кваліфікації працівників сфери освіти потребує залучення можливостей вітчизняних та міжнародних освітніх фондів, які діють в Україні. Такі посередники на освітньому ринку пропонують додаткове фінансування для реалізації найрізноманітніших освітніх і наукових потреб - як індивідуальних, так і спільних, що є важливим в умовах, що склалися на сучасному етапі розвитку українського освітнього ринку. Діяльність освітніх фондів допомагає в реалізації найрізноманітніших проектів, що сприяють розвитку освіти у всіх її аспектах: матеріально - технічного оснащення, вдосконалення навчально-методичної бази, наукових досліджень, посилення мобільності всіх суб'єктів навчального процесу, демократизації освіти і науки та їх інтеграції до світового освітнього простору.

В цілому, розвиток посередництва на ринку освітніх послуг є запорукою успішного функціонування та розвитку конкуренції на даному ринку, методів та нових технологій

регулювання, що не вимагатиме від держави значних витрат, накопиченню досвіду управління та оптимізації зайнятості в ринкових умовах.

1. Зозульов О.В. *Ринкове позиціонування: з чого починається створення успішних брендів* / О.В. Зозульов, Н.Л. Писаренко. – К.: Знання-Прес, 2004. – 199 с. 2. *Акредитація та ліцензування. [Електронний ресурс]* / Інформаційно-іміджевий центр // Режим доступу: <http://enic.in.ua/index.php/ua/systema-osvity/vyshcha-osvita/accreditacia-licenzuvannia>. 3. Мудра О.В. *Особливості взаємодії ринків освітніх послуг та праці* / О.В. Мудра. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ea.dgtu.donetsk.ua:8080/bitstream/123456789/25616/1/6_%D0%9C%D1%83%D0%B4%D1%80%D0%B0%D1%8F%20%D0%9E.%D0%92..pdf.

УДК 37:33(477)

Л.В. ЗАГЛИНСЬКА

кандидат економічних наук, доцент,
завідувач кафедри економічної теорії РДГУ,
Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне, Україна

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Економічна освіта – це підготовка фахівців для економічних служб, підприємств і спеціальних економічних організацій (фінансових, банківських, статистичних, аудиторських та ін.), а також формування необхідного мінімуму професійних економічних знань у спеціалістів різних галузей економіки і широкого кола працівників підприємницьких структур.

Модернізація економічної освіти відбувається в контексті загального процесу трансформації різних аспектів суспільного життя, у тісному взаємозв'язку з перебудовою в інших сферах.

Потенціал позитивного впливу модернізації системи економічної освіти на розвиток економіки та підприємництва зокрема розкривається в:

- підвищенні ефективності інвестицій не тільки в освітню, а й в інші галузі економіки;
- залученні працездатного населення до розвитку підприємництва та набуття нових рис підприємливості з метою збільшення числа підприємств малого і середнього бізнесу;
- збільшенні самозайнятих осіб у галузях та сферах національної економіки;
- підвищенні конкурентоспроможності українського населення на міжнародних ринках праці; його впевненість в ефективній зайнятості, реалізації можливостей та побажань кожної людини, що сприятиме, в свою чергу, встановленню прогресивного громадянського суспільства [1, с. 170].

Роль економічної освіти в зв'язку з розвитком малого та середнього бізнесу в Україні зростає. В наслідок чого її модернізації потребує переходу до інтегрованої моделі фінансування, елементами якої мають бути такі інвестиційні джерела: багатоканальне державне фінансування вищої освіти, кредитування навчання у вищих навчальних закладах та підтримка економічних суб'єктів, які оплачують навчання самостійно, гранти суспільних фондів та неурядових організацій, в т.ч. міжнародних. В Україні до цього часу переважає державне фінансування освіти. Зі зведеного бюджету держави виділялося: в 2012р. – 101,56 млрд. грн., в 2013р. – 105,54 млрд. грн., в 2014р. – 71,73 млрд. грн., 2015р. – 104,85 млрд. грн. В бюджеті 2017 року на освіту передбачається витратити 70 млрд. грн. [2].

Серед проблем, які характеризують сьогоднішню ситуацію у сфері інвестицій можна виділити відносно неефективність механізму державного фінансування системи

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>